

15.2.2016

Viite: Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö (TEM/1212/08.04.01/2015)

Työ- ja elinkeinoministeriö

Lausunto Fennovoima Oy:n ydinvoimalaitoshanketta koskevasta rakentamislupahakemuksesta

Fennovoima Oy on jättänyt 30.6.2015 valtioneuvostolle ydinvoimahanketta koskevan hakemuksen, jolla se hakee ydinenergialain (990/1987) 18 §:ssä tarkoitettua rakentamislupaa. Hakemuksessa esitetään rakennettavaksi painevesityyppinen ydinvoimalaitos Pyhäjoen Hanhikiven niemelle. Reaktorin nimellislämpötehoksi esitetään 3 220 MW ja nettosähkötehoksi 1 200 MW. AES-2006-tyyppisen voimalaitoksen suunniteltu tekninen toiminta-aika on 60 vuotta.

Ydinenergialain 18 §:n mukaisesti lupa ydinlaitoksen rakentamiseen voidaan myöntää, milloin ydinlaitoksen rakentaminen on periaatepäätöksessä katsottu yhteiskunnan kokonaisedun mukaiseksi ja eduskunta on päättänyt, että periaatepäätös jää voimaan sekä ydinlaitoksen rakentaminen täyttää 19 §:ssä ydinlaitoksen rakentamisluvan myöntämiseksi säädetyt edellytykset. Pohjois-Pohjanmaan liitto painottaa lausunnossaan ydinenergialain 19 §:n mukaisista edellytyksistä seuraavia asioita:

- ydinlaitoksen sijoituspaikka on suunnitellun toiminnan turvallisuuden kannalta tarkoituksenmukainen ja ympäristönsuojelu on asianmukaisesti otettu huomioon toiminnan suunnittelussa
- ydinlaitoksen rakentamista varten on varattu alue maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa asemakaavassa ja hakijalla on laitoksen toiminnan edellyttämä alueen hallinta
- hakijalla on käytettävänä tarpeellinen asiantuntemus.

Pohjois-Pohjanmaan liiton lausunto

Pohjois-Pohjanmaalla Pyhäjoen Hanhikiven niemen sijaintipaikan sopivuus ydinvoimalaitoksen sijoituspaikaksi on ratkaistu Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaavalla, joka on saanut lainvoiman 21.9.2011 korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä. Pyhäjoen ydinvoimalan toteuttamiseen on varauduttu myös Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavassa osoittamalla ohjeelliset pääsähköjohtojen linjaukset ydinvoimalaitoksen liittämiseksi valtakunnan verkkoon perustuen Fingrid Oyj:n laatimaan taustamuistioon. Vaihemaakuntakaavassa osoitettiin myös valtatie 8 kehitettävänä valtatieksi ja kevyen liikenteen yhteystarve Pyhäjoen alueella. Maakuntavaltuusto on hyväksynyt kaavan 2.12.2013 ja se on vahvistettu ympäristöministeriössä 25.11.2015.

Pohjois-Pohjanmaan liitto tulkitsee, että Hanhikiven niemen alueella on voimassa ydinvoimalaitoksen rakentamisen mahdollistavat maakunta-, yleis- ja asemakaavat. Hankkeen edellyttämä kaavoitus on siten lainvoimainen kaikilla kolmella kaavatasolla. Yhtiöllä on myös käytössä tarvittavat maa-alueet hankkeen toteuttamiseksi.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava uudistetaan kolmen vaihemaakuntakaavan avulla. Tällä hetkellä on vireillä 2. ja 3. vaihemaakuntakaavaan laatiminen. Vaihemaakuntakaavojen pohjaksi laadituissa selvityksissä ei ole tullut esiin Hanhikiven aluetta koskevia muutostarpeita.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely on päättynyt yhteysviranomaisen antamaan lausuntoon. Yhteysviranomaisen on arvioinut, että YVA-selostuksessa on arvioitu laitoksen rakentamisen ja toiminnan aikaiset ympäristövaikutukset ja niiden lieventämismahdollisuudet huolellisesti ja tarkasti.

Pohjois-Pohjanmaan liitto on jo aiemmin lausunut (maakuntahallituksen lausunnot 14.4.2014 ja 12.5.2014), että laitoksen vaikutukset on selvitetty riittävän kattavasti YVA-menettelyssä. Alueen kaavoituksessa on laadittujen selvitysten perusteella sovitettu yhteen laitosrakentaminen, ympäristöarvot ja muu maankäyttö. Toteutuessaan hankkeesta aiheutuu myös merkittäviä aluetaloudellisia vaikutuksia Raahan seudun ja maakunnan kehityksen kannalta.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelmassa 2014–2017 Pyhäjoelle suunnitellun Hanhikivi 1 -ydinvoimalahankkeen toteutumisen edistäminen ja siihen varautuminen on yksi kärkitehtävistä. Pyhäjoella, sijoituspaikan lähikunnissa ja laajemmin Pohjois-Suomessa hankkeeseen on valmistauduttu monin tavoin julkisella sektorilla ja yrittäjäjärjestöissä. Esimerkkejä varautumisesta ovat muun muassa alueen toimijoiden yhteinen Hanhikivi 2020 -strategia sekä vuonna 2012 käynnistynyt Hanhikivi-yhteyshanke, jonka tavoitteena on edistää julkisen sektorin valmistautumista hankkeeseen. Pohjois-Pohjanmaan liitto pitää eräänä tärkeänä keinona ydinvoimalaitoksen rakentamisen ja käytön (erityisesti ydinvoimaturvallisuus) kannalta alueellista ja tarvelähtöistä koulutusta eri koulutusasteilla. Tämän avulla voidaan myös tehostaa aluetalouden hyötyvaikutuksia ja helpottaa toimijoita rekrytoimaan tarvittavia asiantuntijoita.

Suomalainen ydinturvallisuustaso tunnetaan maailmalla tiukkuudestaan. Pohjois-Pohjanmaan liitto tähdentää Hanhikiven ydinvoimalahankkeessa uusimman tiedon hyödyntämistä ydinturvallisuusratkaisuissa ja tason määrittelyssä.

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO

Maakuntahallituksen
puheenjohtaja

Maakuntajohtaja

Samuli Pohjamo

Pauli Harju